

โครงการจัดบริการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือสุขภาพจิตในกลุ่มเด็ก ๖ - ๑๕ ปี
อำเภอเบญจลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๑. หลักการและเหตุผล

จากรายงานการเข้ารับบริการในโรงพยาบาลจิตเวชทั้งประเทศเกี่ยวกับจิตเวชเด็ก พบว่า โรคที่เจอบ่อยคือเด็กที่มีปัญหาการเรียน มี ๔ โรค คือ โรคสมาธิสั้น (ADHD=Attention Deficit Hyperactive Disorder) โรคบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD=Learning Disorders) โรคบกพร่องทางสติปัญญา (ID= Intellectual Disabilities) โรคออทิสติก (Autistic Disorders) เช่น ข้อมูลจากโรคสมาธิสั้น (ADHD= Attention deficit hyperactivity disorder) คือ กลุ่มอาการที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในวัยเด็ก ก่อนอายุ ๑๒ ปี เป็นโรคที่เกิดจากความผิดปกติของสมอง กลุ่มอาการของโรคประกอบไปด้วย อาการขาดสมาธิ (attention deficit) อาการหุนหันพลันแล่น วู่วาม (impulsivity) และอาการซนอยู่ไม่นิ่ง (hyperactivity) ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม อารมณ์ การเรียน และการเข้าสังคมกับผู้อื่น และจากการศึกษาความชุกทั่วโลกพบอยู่ที่ร้อยละ ๕.๒๙ (Polanczyk G.,๒๐๐๗) ในไทยมีความชุก ที่ร้อยละ ๘.๑ (ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน ,๒๕๕๕) เด็กที่ป่วยเป็นโรคสมาธิสั้นหากไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้องตั้งแต่เล็ก เมื่อโตขึ้นเด็กจะมีภาวะแทรกซ้อนที่มีผลกระทบต่อในแง่ลบด้านต่างๆ มากมายทั้งต่อตัวเด็กและครอบครัว เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม โดยเฉพาะปัญหา ความรุนแรง อาชญากรรม และปัญหาการใช้สารเสพติดเมื่อโตขึ้น พบว่าเด็ก สมาธิสั้นมีปัญหาการเรียนร่วมด้วยถึงร้อยละ ๔๐-๖๐ นอกจากนี้ ยังพบว่าเด็กสมาธิสั้น มีความสัมพันธ์โดยตรง และมีโอกาสสูงในการพัฒนาไปสู่ภาวะดื้อต่อต้าน (Oppositional Defiant Disorder) และภาวะเกรี้ยวกราด (Conduct Disorder) เมื่อโตขึ้น และเด็กสมาธิสั้นมีโอกาสกลายเป็นเด็กเกเรและต่อต้านสังคมมากกว่าเด็กทั่วไปประมาณ ๓-๔ เท่า มีความเสี่ยงเป็นโรคซึมเศร้าสูงถึง ๕ เท่าของคนทั่วไป มีความเสี่ยงต่อโรคจิตกังวลสูงถึง ๓ เท่าของคนทั่วไป แต่ถ้าได้รับการรักษาตั้งแต่อายุยังน้อยและยังไม่มีภาวะแทรกซ้อนการรักษาจะได้ผลดีและเสียค่าใช้จ่ายไม่สูง พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมักเข้าใจผิดว่าเป็นแค่เด็กดื้อ เด็กซนปกติทั่วไป การที่จะทำให้เด็กสมาธิสั้นได้รับการตรวจประเมินและเข้าสู่กระบวนการรักษาตั้งแต่อายุยังน้อยต้องอาศัยการให้ความรู้สู่ชุมชน การสร้างความตระหนักรู้ในครูและผู้ปกครอง รวมถึงมีการคัดกรองที่มีคุณภาพ

โดยสถิติในระบบการเข้าถึงของเด็กกลุ่มนี้ ค่อนข้างน้อย ในปี ๒๕๖๔ จากสถิติกรมสุขภาพจิต พบว่าทั้งประเทศ มีอัตราการเข้าถึง ร้อยละ ๒๘.๕๙ เขตสุขภาพที่ ๑๐ เด็กกลุ่มเสี่ยงที่ผ่านการคัดกรอง มีจำนวน ๓๑,๐๐๓ คน ในปี ๒๕๖๔ เข้าถึงบริการได้ ร้อยละ ๒๔.๕๘ ซึ่งยังไม่ถึงเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ ๒๕) ในปี ๒๕๖๔ โรงพยาบาลเบญจลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาเข้าถึงบริการได้ ร้อยละ ๒๔.๐๕ (เป้าหมาย ร้อยละ ๒๕) จังหวัดศรีสะเกษเข้าถึงระบบบริการ ร้อยละ ๒๓.๔๑ กรมสุขภาพจิตจะมีนโยบายให้เด็กกลุ่มนี้ได้รับการคัดกรอง ดูแลรักษา ให้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๕ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลได้เร็ว ระบบการคัดกรองจากผู้ที่เกี่ยวข้องเด็กจึงมีความสำคัญอย่างมาก ในปี ๒๕๖๕ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ ร่วมกับโรงพยาบาลศรีสะเกษ จึงได้จัดทำโครงการจัดบริการคัดกรองสุขภาพจิตในกลุ่มเด็ก ๖-๑๕ ปี ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยได้รับงบประมาณจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ เขตที่ ๑๐ เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดการกับตนเองได้ โดยผ่านการสื่อสารจากทีม สามทหารเสือที่อยู่ใกล้กลุ่มวัยเด็กและผู้ปกครอง คือ ยาสะสมัศรสาวะเรนสุข ครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้สามารถมีความรู้ตระหนักในการคัดกรอง ๔ โรคสุขภาพจิตในเด็ก นำไปสู่การคัดกรองที่รวดเร็วและเข้าสู่ระบบการดูแลรักษาที่ถูกต้อง

/เหมาะสม.....

เหมาะสม และทำให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน อันส่งผลให้การให้บริการสุขภาพจิตเด็ก ๖ - ๑๕ ปี มีสุขภาพกาย และจิตเจริญเติบโตตามพัฒนาการแบบมีคุณภาพ สามารถเรียนหนังสือและอยู่ในครอบครัว สังคมได้อย่างมีคุณภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชาชนอายุ ๖-๑๕ ปีในพื้นที่อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงโรคจิตเวชเด็ก ๔ โรคหลัก ได้แก่ สมาธิสั้น ออทิสติก บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางสติปัญญา

๒. เพื่อให้ประชาชนอายุ ๖-๑๕ ปี ที่ผ่านการคัดกรองความเสี่ยง ๔ โรคแล้ว ได้รับการส่งต่อ ตรวจวินิจฉัย รักษา และดูแลต่อเนื่อง

๓. เป้าหมาย

๑. เด็กอายุ ๖-๑๕ปี ได้รับการคัดกรองด้วยเครื่องมือกรมสุขภาพจิต โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และนำเข้าสู่ระบบการรักษาพยาบาลในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๒๓๐ ราย

๒. เด็กกลุ่มเสี่ยง ๔ กลุ่มโรค จำนวน ๑๕๕ ราย

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ จัดตั้งคณะทำงาน เครือข่ายการดำเนินงานโครงการจัดบริการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือสุขภาพจิตในกลุ่ม เด็ก ๖-๑๕ ปี อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๔.๒ ประชุมชี้แจงครูอนามัยโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยงโรคจิตเวชเด็ก จัดบริการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือสุขภาพจิตในกลุ่มเด็ก ๖-๑๕ ปี อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๔.๓ ครู ให้บริการคัดกรองสุขภาพจิตเด็กกลุ่มเสี่ยงอายุ ๖-๑๕ ปี ส่งต่อเพื่อรับการตรวจวินิจฉัย

๔.๔ ประชุมชี้แจง ผู้ปกครองการดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยง การดูแลและการช่วยเหลือสุขภาพจิตในเด็ก ๖-๑๕ ปี

๔.๕ โรงพยาบาล จัดบริการประเมิน เด็กกลุ่มเสี่ยงอายุ ๖-๑๕ ปี โดย พยาบาลเฉพาะทางด้านจิตเวช เด็กฯ รวมครอบครัว และให้ คำแนะนำในการดูแลช่วยเหลือเบื้องต้น และวางแผน ส่งตรวจ วินิจฉัยโดยแพทย์ ใน รพช./รพท. และรพศ. หรือ ระบบ consult จิตแพทย์เด็กในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ (ตามแผน)

๔.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการระดับอำเภอ สรุปผลงาน ส่งรายงานให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ศรีสะเกษ

/แผนกิจกรรม.....

แผนกิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
	๖๔	๖๔	๖๔	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕
๑. จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติโครงการ				←→							
๒. ครุอนามัยทำการประเมินเด็กกลุ่มเสี่ยงตามแบบคัดกรอง ๔ กลุ่มโรค				←→							
๓. จัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็กกลุ่มเสี่ยง					←→						
๖. ผู้ปกครอง/เด็กเสี่ยง พบแพทย์ ตรวจวินิจฉัยรักษา ติดตามการรักษาต่อเนื่อง					←→						
๗. สรุปผลการดำเนินงาน ส่ง สปสช.เขต ๑๐											↔

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

มกราคม ๒๕๖๕ - กรกฎาคม ๒๕๖๕

๖. สถานที่ดำเนินงาน

ห้องประชุมอาคารส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลเบญจลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

๗. งบประมาณ

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต ๑๐ อุบลราชธานี งบประมาณสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ ระดับเขต/จังหวัด (P&P Area based) ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๒๐,๐๐๐.- บาท รายละเอียด ดังนี้
กิจกรรมประชุมผู้ปกครองการดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยง การดูแลและการช่วยเหลือสุขภาพจิตในเด็ก ๖-๑๕ ปี

๑. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑๕๕ คน X ๘๐ บาท X ๑ มื้อ = ๑๒,๔๐๐.- บาท

๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๑๕๕ คน X ๒๕ บาท X ๒ มื้อ = ๗,๗๕๐.- บาท

รวมทั้งสิ้น ๒๐,๑๕๐.- บาท (สองหมื่นหนึ่งร้อยห้าสิบบาทถ้วน) และข้าพเจ้าขอเบิกตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๒๐,๐๐๐.- บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถจ่ายแทนกันได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนอายุ ๖-๑๕ ปี ในพื้นที่อำเภอเบญจลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับการคัดกรองความเสี่ยงโรคจิตเวชเด็ก ๔ โรคหลัก ได้แก่ สมาธิสั้น ออทิสติก บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางสติปัญญา

๒. ประชาชนอายุ ๖-๑๕ ปี ที่ผ่านการคัดกรองความเสี่ยง ๔โรค แล้ว ได้รับการส่งต่อ ตรวจวินิจฉัย รักษาและดูแลต่อเนื่อง

๓. ผู้ปกครองสามารถดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

๙. หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะทำงานงานสุขภาพจิต จิตเวชเด็กและวัยรุ่น โรงพยาบาลเบญจลักษณ์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

โครงการจัดบริการ....

โครงการจัดบริการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือสุขภาพจิตในกลุ่มเด็ก ๖ - ๑๕ ปี อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นางฤทัยรัตย์ ก่อแก้ว)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นายภัควรรธน์ ศรีสุรักษ์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(ลงชื่อ)..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวนุชชวรา รันทม)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

(ลงชื่อ)..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายพัฒนศักดิ์ ทังนาค)
นายแพทย์ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเบญจลักษ์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

โครงการจัดบริการคัดกรองและดูแลช่วยเหลือสุขภาพจิตในกลุ่มเด็ก ๖ - ๑๕ ปี
อำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕
วันที่..... เดือน..... ๒๕๖๕

เวลา	กิจกรรม
๐๘.๓๐ น. - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ น. - ๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิด โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลเบญจลักษ์เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา กล่าวรายงาน โดยหัวหน้ากลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม
๙.๓๐.๐๐ น. - ๑๐.๓๐น.	บรรยายเรื่อง ๔ กลุ่มโรคในเด็ก โดย นางฤทัยรัthy ก่อแก้ว พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๑๐.๔๕ น. - ๑๑.๐๐ น.	บรรยายกระบวนการจัดการพฤติกรรม ชน ไม่นิ่ง ดื้อต่อต้านในเด็ก โดย นางฤทัยรัthy ก่อแก้ว พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๑๑.๐๐ น. - ๑๒.๐๐ น.	บรรยายการดูแลช่วยเหลือเด็กออทิสติก โดย ปณิธาน บุญสถิต นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานกลางวัน
๑๓.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.	แนวทางในการช่วยเหลือเด็กที่สมาธิสั้น โดย นางฤทัยรัthy ก่อแก้ว พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๑๖.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	ซักถามข้อสงสัย -ตัวแทนกล่าวสรุป -ปิดการโครงการ

หมายเหตุ -พักรับประทานอาหารว่าง (เช้า) ๑๐.๓๐-๑๐.๔๕ น. (บ่าย) เวลา ๑๔.๓๐-๑๔.๔๕ น.